

10 ta' Ottubru, 1951.

Imhalledf:

L-Onor. Dr. J. Caruana Colombo, B.Litt., LL.D.

Giovanna Cauchi et versus Onor. Edgar Cuschieri ne:

Depozitu — Bank tal-Gvern — Danni.

L-impjegat tal-Government Savings Bank li jhallas depożitu li jkun hemm fil-Bank lil min jipprezentatu l-Pass Book, wara li dan jirrispondi għad-domandi kollha li jagħmillu dak l-impjegat skond ir-Regolamenti tal-Bank, u jirrispondi bl-eżattezza kollha u b'mod konformi għall-indikazzjonijiet li jkollu l-Bank dwar il-persuna li liha jappartjeni dak id-depożitu, u b'mod li dak l-impjegat ikun ġustifikat iħoss ruħu konvint li l-persuna li pprezentat il-Pass Book hija t-titolari tiegħu, ma huw hati ta' ebu traskuraju-ni, imprudenza, negligenza, jew diżattenzjoni. U għalhekk dak l-impjegat ma huw hati għad-danni jekk wara jirriżulta li l-persuna li pprezentat il-Pass Book, u li rċeviet b'ingann dawk il-flus, mā kienetx it-titolari tal-Pass Book.

Il-Qorti, — Rat l-att taċ-ċitazzjoni, li bih l-atturi, wara li jingħataw id-dikjarazzjonijiet u l-provvedimenti kollha meh-tiega, wara li ppremettew illi l-attriċi, meta kienet għadha xebba u taht l-età, kellha depożitu fil-Government Savings Bank, taht ismha Jané Sultana, ta' £340; u illi l-konvenuti, jew min minnhom, hallsu lil hadd ieħor m'ill-imsemmi depo-zitu ta' l-attriċi, meta k'enu, jew messhom kienu, jafu li l-iżbankanti ma kienux it-titolari tal-librett relativ, is-somma komplessiva ta' £240; u illi b'dana l-mod l-atturi sofrew dan-ni minhabba l-htija, l-imprudenza, negligenza u diżattenzjoni tal-konvenuti, għaliex sal-lum ma setghux jinkassaw l-imsem-mija somma; u illi dana l-iżbank g'e awtorizzat kontra r-Regolament nru. 21 tar- "Regulations of the Malta Government Savings Bank" li jinsabu iukorporati fil-bidu ta' ku'l librett, fejn espressament jingħad "Ma jimtradd ebda depożitu hliet lid-depożitanti jew lir-rappreżentant legittimu tiegħu", u hemm elenkat: l-formalitajiet li għandhom isiru għall-identifi-kazzjoni ta' l-iżbankant; talbu illi l-konvenuti, jew min min-nhom, ikunu dikjarati responsabili tad-danni li sofrew l-atturi għar-raġonijiet fuq allegati; u konsegwentement ikunu kun-dannati jhallsu u jirrestitwixxu lill-atturi s-somma ta' £240

fuq imsemmija. Bl-imghax legali mill-gurnata li giet zbankata l-stess somma. Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti;

Omissis;

Ikkunsidrat,

Il li mill-kumplex tal-provi jirrizukta li l-attriċi żżewġet lill-attur fis-7 ta' Gunju 1949 (fol. 43). Dak iż-żmien hija kellha xi flus depożitat: fil-Malta Government Savings Bank, fejn hija kienet ilha tefettwa depożiti mis-sena 1946 (fol. 84), meta kienet ghadha minuri, u b'kunjom xhubtha Sultana, billi, k'f tghid hija stess, twieldet fis-sena 1930. F'tit taż-żmien qabel iżżewġet hija kellha bżonn ta' xi flus, u hekk marret ma' ommha u ma' oħtha Helen b'ex tiżbanka xi haġa minn dak il-Bank; imma billi dak iż-żmien hija kienet ghadha ma ghalqetx il-21 sena, il-konvenut Sultana, li kien addett kaxxier fi-stess Bank, ma effettwax l-iżbank mitlub, billi l-attriċi lanqas ma kienet assistita minn missierha, u rreferixxa l-każ lill-konvenut Miller bhala Manager tal-Bank (fol. 63 tergo). Biex tkun tista' tiżbanka l-flus, fit-2 ta' Mejju 1949, l-attriċi otteniet awtorizzazzjoni minn ghand missierha (fol. 85), u ghamlet pratiki oħra neċessarji; u fil-5 ta' Mejju 1949 hija rtirat mill-Bank £140. 13. 10..... Minbarra dawk it-tliet żbanki, li gew effettwati mill-konvenut Galea (fol. 84) bhala kaxxier, l-attriċi tghid li qatt ma żbankat flus oħra mid-depożitu eż stenti f'isimha f'dak il-Bank (fol. 30 tergo); u ghalhekk, meta żżewġet, hija kellha l-impressjoni li dak iż-żmien id-depożitu kien ta' £340;

Wara xi jumejn fuq iż-żwieġ l-attriċi saret taf minn ghand żewġha — ghaliex hija ma tafx taqra u tikteb — li dak id-depożitu kien ta' £100; u allura hija rreferiet lill-attur li ż-żewġ ammonti ta' £160 u £80, li skond il-librett kienu jidhru bhala li gew żbankati minnha fil-31 ta' Mejju, u fit-3 ta' Gunju 1949, rispettivament (fol. 84), fil-fatt hija ma kienetx żbankathom. L-atturi marru jkellmu lill-konvenut Miller; saru xi konfronti mal-konvenuti Galea u Sultana; indaħlet il-Pulizija, li istitwiet proċeduri kriminali kontra omm u oħr l-attriċi fuq l-akkuża li dawn kienu rċevew il-flus fuq imsemmija per mezz tal-konvenuti Galea u Sultana; dawk il-proċeduri sp'ċaw billi omm u oħr l-attriċi gew misjuba hatja li kienu żbankaw illegalment it-£80, imma fuq l-iżbank tal-

£160 ġew l-berati minhabba insufficjenza u konfużjoni ta' provi (fol. 17). B'din il-kawża l-atturi qeghdin jazzjonaw lill-konvenuti biex iħallsuhom l-ammont komplessiv ta' £240, jew il-£160 u £80, bhala danni li huma sofrew minhabba li l-konvenuti, bi traskuragini u b'nuqqas ta' osservanza tar-regolamenti, hallew li daww il-flus jigu żbankati minn min ma kienx it-titolari tal-librett relativ;

Ikkunsidrat;

Illi wabda mill-premessi għat-talba ta' l-atturi hija li "il-konvenuti, jew min minnhom, hallsu lil hadd ieħor li ma kienx it-titolari tal-librett ta' l-attriċi, is-somma komplessiva ta' £240"; u għalhekk irid jigi eżaminat jekk il-konvenuti, jew min minnhom, hallsux dawn il-£240, jew £160 u £80 ġa msemmijin, lil xi hadd li ma kienx l-attriċi, it-titolari tal-librett; u jekk sar dan il-ħlas, l-istess sarx bi htija tal-konvenuti jew ta' x' hadd minnhom;

Ikkunsidrat;

III: rigward l-ewwel żbank ta' £160..... L-attriċi tal-lega li daww il-flus irtirawhom ommha u oħtha Helen; dawn oħdu li rtiraw daww il-flus.....;

Illi l-atturi ma jippruvawx l-allegazzjoni tagħhom b'mod soddisfaċenti; anzi hemm dubju serju, riżultanti mill-atteggjament ta' l-istess attriċi, jekk daww il-£160 hadithomx l-istess attriċi. Infatti.....;

Illi minbarra dawn il-kontradizzjonijiet wisq rilevanti, l-attriċi kienet wisq konfuża u incerta fix-xhieda tagħha, u ik-kontradiċiet ruhha diversi drabi.....;

III: għalhekk ma jirriżultax biżżejjed li l-konvenut Sultana effettwa l-żbank tal-£160 lil xi persuna diversa mill-attriċi; u taħt dana l-aspett it-talba ta' l-atturi, in kwantu tirrigwarda dan l-ammont, mhijiex sosentibili;

Ikkunsidrat;

Illi rigward it-tieni żbank, dak ta' £80, l-istess ma jidherx li sar mill-attriċi.....;

III: suppost li dak l-iżbank ġie effettwat, kif akkarx ġie effettwat, mill-konvenut Galea li persuna oħra li ma kienetx l-attriċi, l-istess konvenut ma jistax ikun kunsidrat responsabili għall-aġir tiegħu. Jirriżulta f' l-konvenut Galea, qabel ma effettwa l-iżbank tat-£80, staqsa lil min ipprezenta rubu

għall-blas id-dettalj kollha necessarji, jiġifieri l-isem, l-età, lok tat-twelid, paternità, u oħrajn, u dik il-persuna rrispondietu kollox eżatt in konformità ma' dak li huwa kellu minn iż-żewġ "card" b'preferenza għall-attriċi (fol. 66, 68 tergo); u għalhekk hallasha. Huwa kellu wkoll il-formola relativa għall-iżbank debitament minn lija mix-xhud Carabott, li kienet turi u tiżgura li l-persuna li kienet qiegħda tippreżenta dik il-formola għall-iżbank tat-£80 kienet l-attriċi, it-titolari tal-librett li gie lilu wkoll preżentat. Il-konvenut Galea ma kienx jaħha lill-attriċi, u huwa effettwa l-iżbank wara li mir-risposti li rċieva għad-domandi li għamel lil dik il-persuna rriżultalu li dik l-istess persuna kienet it-titolari tal-librett skond il-formola li kienet giet lilu preżentata..... Il-konvenut Galea għamel dawk id-domandi li għalhom kellu risposti eżatti skond il-"card", u huwa kellu ppreżentat lilu l-Pass Book ta' l-attriċi, u kellu wkoll preżentata l-formola għall-iżbank bil-partikularitajiet skond dak il-Pass Book u l-"card". Għalhekk ma jistax jingħad li huwa kellu b'xi mod jaħseb u jippreżumi li dik il-persuna li rrispondiet hekk tajjeb għad-domandi li għamlilha, u li kienet ippreżentatlu l-Pass Book ta' l-attriċi u l-formola għall-iżbank tat-£80, ma kienetx it-titolari ta' dak il-librett u ma kellhiex dritt li tiżbanka dawk it-£80; u għalhekk ebda traskuragn, imprudenza, negligenza, jew diżattenzjoni, ma tista' tiġi imputata lilu; għalhekk, għall-kuntrarju, min-cirkustanzi kollha tal-każ irriżulta li huwa uża d-diligenza kollha li kellu jaħbi biex jeffettwa dak l-iżbank;

Uli għalhekk it-taiba ta' l-atturi, in kwantu tirrigwarda dan l-ammont ta' £80, lanqas ma hija sostenibili:

Ikkunsidrat;

Uli l-osservazzjonijiet ta' l-atturi, minnhom sottomesi fin-nota ta' għom (fol. 106), mhux konformi għall-fatti. Infatti.....;

Għalhekk il-konvenut Galea uniforma ruħu skrupolożament mar-Regolament 21 tal-Malta Government Savings Bank, anki jekk dak il-regolament jittiehed bħala li qiegħed fl-interess tad-depożitanti, u mhux biss f'dak tal-Bank. Ma jriżultax li l-konvenut Galea kien b'xi mod tenut li qabel jeffettwa l-iżbank jaċċerta ruħu li min ippreżentatlu l-librett kienet effettivament id-depożitanti. Mir-risposti li rċieva minn

dik il-persuna, mill-partikularitajiet tal-Pass Book u tal-formola ta' l-izbank, kollha korrispondenti għall-"card" li hu kelli; u li kienu juru riferenza għall-attriċi, huwa haqq ruħu konvint, kif kelli jhossu taħt ic-cirkustanz', li dik il-persuna kienet definitivamente l-attriċi; u qatt ma seta' jkun ja' jew jippreżumi bl-ingann li kien sar. Del resto, fuq l-istess Pass Book hemm, fil-"cover" ta' barra, in-"Nota Bene", "the person presenting this book will be considered as its legitimate owner, or his agent, unless the contrary appear probable"; u kif intqal, xejn ma kien jidher li min jippreżenta ruħu b'dak il-Pass Book ma kienetx il-vera titolari tiegħu:

Ukunsidrat;

Illi in vista li t-talba ta' l-atturi għar-responsabilità tal-konvenuti Suitana u Galea ma g'ietx sostnuta, 'ma jidherx li hu l-każ li jigu ezaminati d-diversi eżċezzjonijiet sollevati mill-konvenuti, bħal dik ta' l-ilegittimità tal-persuna; l-intempestività ta' l-azzjoni, u oħrajn. u bħal dik tal-konvenuti Cuschieri u Miller għar-rigward tar-responsabilità tagħhom; għaliex, appart' kull c-cirkustanza oħra, jekk il-konvenuti Galea u Suitana, kif gie 'l fuq kunsidrat, mhumiex responsabili għall-fatti allegati mill-atturi fiċ-ċitazzjoni, wisq anqas jistgħu jigu kunsidrati responsabili l-konvenuti Cuschieri u Miller;

Għal dawn r-raġunijiet;

Tiddeċidi billi tarrespingi t-talbiet ta' l-atturi. bl-ispejjeż kontra tagħhom.